

Seminář z úvodu do studia I

RJ2BP_USS1

Renée Grenarová

I. ročník

3-leté bakalářské studium

podzimní semestr

volitelný seminář - 1 hodina týdně (Z)

Seminář tematicky a doplňuje a rozšiřuje přednášku Úvod do studia I, klade důraz na osvojení si teoretických poznatků z obecné jazykovědy a na následné ověření v praktických příkladech. Cílem předmětu je seznámení studentů s terminologií a termíny, se základními požadavky kladenými na vědeckou práci, se způsobem jejího zpracování, s normami a pravidly pro formální úpravu textu. Studenti si osvojí základní odbornou terminologii v rusko-českém plánu. Osvojení jednotlivých tematických okruhů je prověřena v rámci zkoušky z předmětu Úvod do studia I.

1. Základní metodologické přístupy k jazyku. Diachronie a synchronie. Diachronní a synchronní popis jazyka. Rusko-česká terminologie – průběžně v semestru k danému tematickému celku.
2. Vznik a historický vývoj písma. Klínové písmo. Hieroglyfické písmo. Fénické písmo.
3. Vznik a historický vývoj písma. Řecké písmo. Římské písmo. Latinkové písmo.
4. Vznik a historický vývoj písma. Slovanské písmo. Vynález knihtisku. Jiné druhy a typy písma.
5. Jazyky v kontaktu. Idiolekt a dialekt.
6. Projevy kontaktu jazyků, typy jazykových situací.
7. Slavistika a její předmět bádání, význační představitelé oboru. Indoevropská jazyková rodina a slovanské jazyky.
8. Typologie – charakteristika a způsob dělení slovanských jazyků. Upřesnění současné situace v rámci slovanských jazyků (místo, počet mluvících atd.).
9. Ruština a východoslovanské jazyky. Východoslovanské společenství. Charakteristické znaky v rámci východoslovanských jazyků.
10. Vliv ruštiny na slovanské jazyky, vliv ruštiny na češtinu (konkrétní příklady).
11. Vliv jiných jazyků na ruštinu v různých vývojových fázích ruštiny. Vliv řečtiny na ruštinu a porovnání s češtinou, vliv latiny v porovnání s češtinou, vliv turkotatarských jazyků.
12. Vliv jiných jazyků na ruštinu v různých vývojových fázích ruštiny. Vliv němčiny, francouzštiny, angličtiny, italštiny a dalších evropských jazyků na ruštinu (konkrétní příklady v lexikální rovině).
13. Mimojazyková komunikace. Řeč těla.

Požadavky k zápočtu

1. Pravidelná aktivní účast na seminářích – tolerance dvou absencí za semestr.
2. Průběžné plnění zadávaných úkolů na základě osvojené teoretické látky a odborné terminologie.

Literatura

ČEJKA, M. - LOTKO, E. *Jazyk a jazykověda*. Praha: SPN, 1976 (a mladší vyd.).

ČEJKA, M. *Úvod do studia jazyka (pro bohemisty)*. Brno: MU PedF, 1992 (1996).

ČERMÁK, F. *Základy lingvistické metodologie*. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7066-551-3.

- ČERNÝ, J. *Dějiny lingvistiky*. Olomouc: Votobia, 1996. 517 s. ISBN 80-85885-96-4.
- ČERNÝ, J. *Úvod do studia jazyka*. Olomouc: Rubico, 1998. 248 s. ISBN 80-85839-24-5.
- ERHART, A. *Základy jazykovědy*. Praha: SPN, 1984. 176 s. 14-397-84.
- ERHART, A. *Základy jazykovědy*. Praha: SPN, 1990. 198 s. ISBN 80-04-24612-5.
- JAKOBSON, R. *Izbrannyje raboty*. Moskva: Progress, 1985.
- KUBÍK, M. – FORMANOVSKAJA, N. I. *Osnovy jazykoznanija dlja rusistov*. Praha: SPN, 1985. 231 s. 14-442-85.
- MIRONOVA, G. M. – GAZDA, J. *Úvod do jazykovědy v přehledech a cvičeních*. Brno: MU, 1995. 89 s. ISBN 80-210-1259-5.
- VEČERKA, R. *Základy slavistiky a rusistiky*. Brno: UJEP, 1980. 92 s. 55-006-80.
- ŽAŽA, S. *Ruština a čeština v porovnávacím pohledu*. Brno: MU, 1999. 122 s. ISBN 80-210-2058-X.

V Brně dne 1. září 2005